

Grot och askåterföring - ett hett ämne

Inger Hallgren (ovan till höger) arbetar som rådgivningsansvarig på distrikt Z Syd, SVSMN. Anders Gunnarsson från Dala skogsvitalisering AB (ovan) i diskussion med seminariedeltagare. Seminariedeltagare i jakt på spår efter askspridningen (till höger).

Skogsvårdsstyrelsen i Mellannorrland anordnade ett seminarium i Östersund den 18-19 oktober på temat grotuttag och askåterföring med Jämtkraft som värd. De senaste resultaten från forskning och praktiska erfarenheter presenterades

I gryningen den 18 oktober åkte 70-talet förväntansfulla besökare de 55 meter upp i luften som krävdes för att delta i grot och askseminariet i Östersund.

Lokalen var Arctura, den magnifika "jättetermos" som Jämtkraft byggt. Natten hade varit kall och de första minusgraderna hade gett sig till känna, vilket innebar att utsikten var milsvidd och givetvis mycket storslagen, Åreskutan kunde anas i fjärran och Oviksfjällen skönjdes långt där borta.

Ökat grot-uttag

Seminariet anordnades av Skogsvårdsstyrelsen Mellannorrland som en del i två pågående projekt, dels LIFE-projektet Recash och dels Skogsvårdsorganisationens egna projekt MOVIB (Mark Och Vatten I Balans). I regionen Mellannorrland som

innefattar Jämtland och Väster-norrlands län är dessa två ämnesområden mycket aktuella.

Uttag av grot (GRenar Och Toppar) vid förnygringsavverkning är en verksamhet som ökat radikalt senaste åren. År 2004 tillvaratog man grot på drygt 3600 ha, vilket är en ökning med 400 procent sedan år 2000. Vid förbränningen av grot så bildas självklart en hel del aska. En aska som i vår region i dagsläget till stor del läggs på deponi.

Kunskapsöverföring

Tanken med seminariet var att för en bred målgrupp presentera det senaste i forskningen vad gäller grot och aska och då framför allt ur ett norrländsperspektiv. Dessutom ville vi öppna en kanal mellan innovativa tekniska lösningar i söder och den ännu ganska nyetablerade verksamheten i norr.

Grot som ett "gummiband"

Seminariet startade med att Tomas Jonsson från Jämtkraft beskrev dels byggnaden vi befann oss i och sedan hur de ser på grot som biobränsle. Arctura beskrivs bäst som en stor ackumulatortank, som rymmer otroliga 26 miljoner liter vatten. Som kuriosa kan sägas att denna mängd vatten motsvarar vikten av ca 25 000 personbilar!!

Tomas ville att beskriva biobränslet grot som ett "gummiband". Det är trots allt lite besvärligt i hanteringen men har många positiva egenskaper och jämnar ut flödet av biobränsle sett över tiden.

Praktisk handbok

Olle Westling från Svenska Miljöinstitutet, Anders Dahlberg, Artdatabanken och Gustaf Egnell från SLU berättade om positiva och eventuella negativa effekter i samband med rubricerade ämnen. Åhörarna fick även ta del av en introduktion i en praktisk handbok, Från grotuttag till askåterföring, som framställs inom projektet Recash. Dessutom bjöds deltagarna på en livfull och medryckande presentation av Johan Svensson från

SveaSkog av hur askåterföring fungerar i ett skogsbolag. Erik "Waffe" Walfridsson, SLU gav löpande under dagen insiktsfulla, kluriga och definitivt nya synvinklar på grot och aska.

Fältbesök

Förmiddagen dag två tillbringades på värmeverket i Lugnvik där Jämtkraft beskrev den nya anläggningen. Sista hållpunkten för hela seminariet var att besöka en askspridare i fält. Dala Skogsvitalisering AB med Anders Gunnarsson i spetsen, redogjorde för deras erfarenheter. Anders påpekade att det är viktigt att askan är någorlunda likformig i hänseende på fraktionen. Resultatet vid spridningen blir då så mycket bättre.

Sammantaget blev dagarna lyckade med stundtals heta diskussioner och där deltagarna gavs mer energi och bränsle för kommande verksamhet.

Anna-Karin Mähler, SVSMN

Mer information om pågående verksamheter hittar du på:

www.recash.info

www.svo.se (klicka på fakta om skog och sedan vidare till MOVIB)